

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 28.4.2015
JOIN(2015) 16 final

**ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2015-2019)
«Τα ανθρώπινα δικαιώματα ως κύρια παράμετρος του θεματολογίου της ΕΕ»**

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας κοινής ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας είναι να συμβάλει στην εκπόνηση ενός νέου σχεδίου δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία για την περίοδο 2015-2019.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα και η δημοκρατία αποτελούν κατευθυντήριες αρχές της ΕΕ

Ο κόσμος σήμερα είναι ασταθής και μεταβάλλεται ταχέως, ένας κόσμος όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι δημοκρατικές αξίες τίθενται συχνά υπό αμφισβήτηση και σε πολλές περιοχές συχνά αγνοούνται. Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αυξήθηκαν σε μέγεθος και ένταση, η δράση της κοινωνίας των πολιτών έχει περιοριστεί, οι συγκρούσεις είναι πλέον πολύπλευρες και τα αυταρχικά καθεστώτα έχουν γίνει τολμηρότερα. Η παγκοσμιοποίηση συνεπάγεται νέες προκλήσεις που καθιστούν πολυπλοκότερη την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η διεθνής προσοχή επικεντρώνεται φυσικά στη σταθερότητα. Ωστόσο, δεν μπορεί να επιτευχθεί διαρκής σταθερότητα αποκλειστικά μέσω της ασφάλειας και της οικονομικής ευημερίας. Η νομιμοφροσύνη των πολιτών έναντι του κράτους τους και η προσφυγή τους σε ειρηνικά μέσα εξαρτώνται από το εάν αισθάνονται ότι προστατεύονται από αυθαίρετες αποφάσεις και ότι οι απόψεις τους μπορούν να επηρεάσουν τη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων. Τα ανωτέρω μπορούν να επιτευχθούν μόνο σε μια δημοκρατική κοινωνία που θα βασίζεται στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, στην οποία η κυβέρνηση δεν είναι διεφθαρμένη και λογοδοτεί, το Κοινοβούλιο μπορεί να αντικατοπτρίζει την ποικιλία απόψεων και συμφερόντων του λαού, η κοινωνία των πολιτών είναι δυναμική, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι ελεύθερα και η Δικαιοσύνη ανεξάρτητη.

Οι συζητήσεις σχετικά με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης μετά το 2015, με έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των γυναικών ως αυτοτελείς στόχους αντικατοπτρίζουν αυτόν τον στόχο.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ένωση πρέπει να βάλει τα ανθρώπινα δικαιώματα στο επίκεντρο της εξωτερικής της δράσης. Το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) καθοδηγεί τη δράση της Ένωσης στο εξωτερικό και επιβεβαιώνει τον ρόλο της ΕΕ στην προώθηση, μεταξύ άλλων, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της οικουμενικότητας και του αδιαίρετου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και του σεβασμού των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δεσμευτικός για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Επιπλέον, η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος σε ορισμένες πράξεις των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπως η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (UNCRPD). Η αξιοπιστία της Ένωσης ως παγκόσμιου υπέρμαχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στηρίζεται σε αυτούς τους πυλώνες.

Η δέσμη μέτρων 2012 για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία

Το 2012 η ΕΕ ενέκρινε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα – το **στρατηγικό πλαίσιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία**¹ – το οποίο παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να τηρήσει την υποχρέωσή της που απορρέει από τη Συνθήκη, να προωθήσει τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, καθώς και την οικουμενικότητα και το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σχεδόν τρία έτη μετά την έγκρισή του, το στρατηγικό πλαίσιο, με τις προτεραιότητες και τις κατευθυντήριες αρχές του, εξακολουθεί να παρέχει το πλαίσιο δράσης της Ένωσης.

Ένα άλλο ορόσημο της πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτέλεσε η απόφαση του 2012 για τη δημιουργία της θέσης του **ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ (ΕΕΕΕ) για τα ανθρώπινα δικαιώματα**. Ο ΕΕΕΕ συνετέλεσε στην ενίσχυση της προβολής και της αποτελεσματικότητας της πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, διεύρυνε το φάσμα της αλληλεπίδρασης με τους εταίρους μας και μας βοήθησε στην προώθηση συγκεκριμένων προτεραιοτήτων. Η απόφαση² του Συμβουλίου για παράταση της θητείας του ΕΕΕΕ κατά δύο ακόμη έτη αναγνωρίζει τον εν λόγω σημαντικό ρόλο.

Το τρίτο βασικό στοιχείο της δέσμης μέτρων για τα ανθρώπινα δικαιώματα που εγκρίθηκε το 2012 ήταν το **σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2012-2014)**³, το οποίο συνέβαλε στην υλοποίηση των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου.

Το εν λόγω **σχέδιο δράσης** περιείχε μια δέσμη 97 δράσεων που κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, τα οποία έπρεπε να υλοποιηθούν σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη. Δέσμευε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε σαφείς στόχους εντός επακριβώς καθορισμένων χρονικών πλαισίων.

Τα επιτεύγματα του σχεδίου δράσης 2012-2014

Το σχέδιο δράσης 2012-2014 παρέσχε σημαντική μόχλευση για την εξασφάλιση της συμμετοχής όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών και διασφάλισε ότι αυτά θα παραμείνουν επικεντρωμένα σε ορισμένους στόχους καίριας σημασίας. Το έργο που επιτελέστηκε στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου δράσης οδήγησε σε ορισμένα σημαντικά **επιτεύγματα**.

Το σχέδιο δράσης ενίσχυσε την **ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** σε ολόκληρο το φάσμα των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ και των πράξεων υλοποίησής τους, επιφέροντας συγκεκριμένες επιτόπιες αλλαγές. Τα μέτρα που ελήφθησαν για την ένταξη της παραμέτρου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις εκτιμήσεις επιπτώσεων που διενεργήθηκαν για νομοθετικές και μη νομοθετικές προτάσεις, η ένταξη των εκτιμήσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα ως πρωταρχικό στοιχείο στην παροχή ενωσιακής βοήθειας είναι μερικά μόνο παραδείγματα.

Το σχέδιο δράσης βοήθησε επίσης την ΕΕ να αναπτύξει τα μέσα και τους πόρους που απαιτούνται για τη χάραξη και υλοποίηση μιας **συνεκτικότερης πολιτικής**. Η σύσταση ομάδας εργασίας του Συμβουλίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα (COHOM) με έδρα τις Βρυξέλλες, η θέσπιση δέσμης

¹ Έγγραφο του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2012, ST 11855/12.

² Έγγραφο του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2015, ST 5716/15.

³ Έγγραφο του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2012, ST 11855/12.

λεπτομερών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για θεμελιώδη ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων (θρησκευτική ελευθερία ή ελευθερία πεποιθήσεων⁴, δικαιώματα λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων, διεμφυλικών και μεσοφυλικών (ΛΟΑΔΜ) ατόμων⁵, η ελευθερία έκφρασης εντός και εκτός διαδικτύου⁶), η θέσπιση δέσμης εργαλείων για μια προσέγγιση της ανάπτυξης βασιζόμενη στα δικαιώματα, η χάραξη τοπικών στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα βασιζόμενων στη συνεργασία των αντιπροσωπειών της ΕΕ και των πρεσβειών των κρατών μελών, η δημιουργία σημείων επαφής για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις αντιπροσωπείες της ΕΕ, η βελτίωση ενός στοχοθετημένου επιμορφωτικού προγράμματος για το προσωπικό της ΕΕ και τους διπλωμάτες των κρατών μελών έχουν όλα συμβάλει στην επίτευξη του εν λόγω στόχου.

Το σχέδιο δράσης προήγαγε επίσης την **αποτελεσματική πολυμερή προσέγγιση** μέσω της χάραξης ετήσιων στρατηγικών και προτεραιοτήτων της ΕΕ στα φόρα των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Επιπλέον, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης, η δράση της ΕΕ εστιάστηκε σε ορισμένες βασικές προτεραιότητες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών, τα δικαιώματα των παιδιών και των ΛΟΑΔΜ, και έγινε έκκληση να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες στον τομέα των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων (ΟΚΠ), σύμφωνα με τη δέσμευση της Ένωσης για το αδιαίρετο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επιπλέον, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης η προσοχή επικεντρώθηκε σε θέματα αναπηρίας σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (UNCPRD).

Το σχέδιο δράσης ενίσχυσε τη συνεργασία της ΕΕ με την κοινωνία των πολιτών και τη στήριξε σε παγκόσμιο επίπεδο. Ενσωματώθηκε η πρακτική της διαβούλευσης με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) πριν από κάθε διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα ή σε σχέση με έγγραφα πολιτικής καίριας σημασίας, προωθήθηκε η συμμετοχή των ΟΚΠ στον σχεδιασμό της οικονομικής βοήθειας και ενισχύθηκε η στήριξη της ΕΕ στις ΟΚΠ που αντιμετωπίζουν μέτρα περιορισμού.

Τέλος, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης ενισχύθηκε η **προβολή** της δράσης της Ένωσης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, καθώς και η υποχρέωση **λογοδοσίας** στους εταίρους της και ιδίως στην κοινωνία των πολιτών.

Τα αποτελέσματα των παρελθόντων ετών αποτελούν σταθερή βάση για τη συνεχιζόμενη δέσμευση της ΕΕ να προασπίζει τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να υποστηρίζει διαδικασίες μετάβασης στην δημοκρατία παγκοσμίως σε διμερή βάση, σε συνεργασία με άλλους περιφερειακούς οργανισμούς, καθώς και σε πολυμερές επίπεδο, ιδίως στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών. Πολλές από τις δράσεις που προβλέπονταν στο σχέδιο δράσης 2012-2014 αποτελούν πλέον αναπόσπαστο μέρος του καθημερινού έργου της Ένωσης – τυγχάνουν της στήριξης όλων των ενδιαφερομένων μερών, στηρίζονται σε καλά εδραιωμένες διαδικασίες και καλύπτονται από μια λεπτομερέστατη δέσμη εγγράφων καθοδήγησης. Για τους λόγους αυτούς, δεν χρειάζεται πλέον να δοθεί προτεραιότητα στις εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του προτεινόμενου νέου σχεδίου δράσης. Ωστόσο, θα εξακολουθήσουν να περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση για τα ανθρώπινα

⁴ Έγγραφο του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2013, ST 11491/13.

⁵ Έγγραφο του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2013, ST 11492/13.

⁶ Έγγραφο του Συμβουλίου, της 12ης Μαΐου 2014, ST 9647/14.

δικαιώματα και τη δημοκρατία, προκειμένου να διασφαλίζεται η προβολή και λογοδοσία και σε αυτούς τους τομείς.

Αφετέρου, ορισμένοι τομείς που προσδιορίζονται στο σχέδιο δράσης 2012-2014 απαιτούν **νέα πολιτική δέσμευση και πρόσθετες προσπάθειες και, ως εκ τούτου, θα έχουν περίοπτη θέση στο νέο σχέδιο δράσης**. Αυτό ισχύει, μεταξύ άλλων, για τη στήριξη της δημοκρατίας, η οποία πρόκειται να ενσωματωθεί σε μια σειρά στόχων· για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα· για την αντιμετώπιση παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου σε καταστάσεις κρίσης και συγκρούσεων· για την καταπολέμηση των διακρίσεων, ιδίως σε βάρος των γυναικών, των παιδιών, των ατόμων με αναπηρίες και των ΛΟΑΔΜ, αλλά και εις βάρος μελών θρησκευτικών μειονοτήτων· για την καταπολέμηση των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης, και για την ενίσχυση της συνοχής των πολιτικών της ΕΕ όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Το νέο σχέδιο δράσης πρέπει να αντιμετωπίσει τις εν λόγω συνεχιζόμενες προκλήσεις.

Η μελλοντική πορεία

Με βάση τη εποικοδομητική πείρα που αποκτήθηκε, **το νέο σχέδιο δράσης** πρέπει να καλύπτει την **περίοδο 2015-2019**, προκειμένου να διασφαλίσει πλήρη ευθυγράμμιση με την εντολή της Ύπατης Εκπροσώπου/Αντιπροέδρου (ΥΕ/ΑΠ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το σχέδιο δράσης θα υποβληθεί σε **ενδιάμεση εξέταση της εφαρμογής του το 2017** προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της προόδου που έχει επιτευχθεί και, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να αναπροσαρμοστεί με βάση την πείρα που θα έχει αποκτηθεί και την εμφάνιση νέων προκλήσεων. Η εξέταση θα συμπέσει με την ενδιάμεση αναθεώρηση των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων και μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της συνοχής μεταξύ πολιτικών της ΕΕ και χρηματοδοτικής βοήθειας.

Οι δράσεις που προτείνονται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης είναι γεωγραφικώς ουδέτερες και πρέπει να εφαρμοστούν σε παγκόσμιο επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών αναγκών και ιδιαιτεροτήτων. Οι δράσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή ειδικών προτεραιοτήτων ανά χώρα μέσω τοπικών στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα.

Όσον αφορά τις **υποψήφιας και τις δυνάμεις υποψήφιας χώρες**, η ΕΕ θα συνεχίσει να παρακολουθεί τη δέσμευσή τους για την προαγωγή των δημοκρατικών αξιών, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως ορίζεται από το άρθρο 49 της ΣΕΕ, και να παρέχει καθοδήγηση και υποστήριξη προκειμένου να εξασφαλίζεται η απτή και διαρκής πρόοδος στους εν λόγω τομείς μεταρρυθμίσεων καίριας σημασίας.

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη διασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει τις χώρες εταίρους κατά την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν τον διάλογο χωρίς αποκλεισμούς, προωθούν τη χρηστή διακυβέρνηση, ενισχύουν την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας και διασφαλίζουν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Αρχές

Το νέο σχέδιο δράσης δεν αποσκοπεί να καλύψει με διεξοδικό τρόπο όλες τις πτυχές των πολιτικών της Ένωσης για τη στήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων/της δημοκρατίας. Θα πρέπει μάλλον να έχει **στρατηγικό χαρακτήρα και να εστιάζει σε προτεραιότητες** στις οποίες είναι απαραίτητες η **πρόσθετη πολιτική ώθηση και η μεγαλύτερη ανάληψη δεσμεύσεων**. Το σχέδιο δράσης πρέπει να αποτελεί την κατευθυντήρια αρχή των διμερών εργασιών και των δεσμεύσεων της ΕΕ σε πολυμερή και περιφερειακά φόρα, ιδίως στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Υπό αυτό το πνεύμα, το προτεινόμενο σχέδιο δράσης θα διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

1. Σε ένα ολοένα και δυσχερέστερο παγκόσμιο περιβάλλον, η σημασία των οικουμενικών προτύπων τίθεται υπό αμφισβήτηση και οι προσπάθειες της ΕΕ να τις προωθήσει συναντούν αυξανόμενη αντίσταση. Η προώθηση αξιών μέσω αποκλειστικά εξωγενούς δράσης συχνά δεν είναι αποτελεσματική. Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στην υποστήριξη ενδογενών δυνάμεων. Η ΕΕ πρέπει να **ισχυροποιήσει τον ρόλο των συνομιλητών από τρίτες χώρες** (κυβερνητικοί, κοινοβουλευτικοί και οιοιδήποτε δημόσιοι), να ενισχύσει τον ρόλο των δικαστικών αρχών, να εξακολουθήσει να στηρίζει **την κοινωνία των πολιτών**, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, και να προωθήσει ένα ευνοϊκό κλίμα, να ενδυναμώσει τον ρόλο και τον αντίκτυπο **των περιφερειακών οργανώσεων και μηχανισμών**, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη, στα οποία οι συμμετέχοντες προέρχονται από όλη την υφήλιο, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη μόχλευση.
2. Η ΕΕ πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση. Οτιδήποτε θεωρείται **ανακολουθία** στην προσέγγιση του ζητήματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (δύο μέτρα και δύο σταθμά και εσωτερικές/εξωτερικές ασυνέπειες) υποβάλλεται σε αυστηρό έλεγχο. Απαιτείται, συνεπώς, ανανέωση των δεσμεύσεων για τη βελτίωση της συνοχής στην αντιμετώπιση του ζητήματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις πτυχές της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και στις εξωτερικές πτυχές των εσωτερικών πολιτικών, με βάση την προσέγγιση που ανέπτυξε η Επιτροπή για να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την ΕΕ.
3. Η ΕΕ πρέπει να επικεντρωθεί στις πλέον επείγουσες προκλήσεις σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν τόσο σε εσωτερικό όσο και σε εξωτερικό επίπεδο. Οι προκλήσεις αυτές περιλαμβάνουν ιδίως την καταπολέμηση των διακρίσεων, τον σεβασμό της ελευθερίας της έκφρασης και της ιδιωτικής ζωής, καθώς και τη διασφάλιση ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα γίνονται σεβαστά κατά τη μετανάστευση, τις εμπορικές συναλλαγές ή τις πολιτικές καταπολέμησης της τρομοκρατίας.
4. Η ΕΕ πρέπει να **ενδυναμώσει τον ρόλο της** - τα διάφορα μέσα, εργαλεία και πολιτικές που έχει στη διάθεσή της πρέπει να χρησιμοποιούνται πιο έξυπνα και με πιο στρατηγικό τρόπο, στις διμερείς εργασίες και κατά τη συμμετοχή σε πολυμερή φόρα.
5. Τέλος, η ΕΕ πρέπει να **δημοσιοποιεί με καλύτερο τρόπο** τη δράση της, να βελτιώσει την ικανότητά της όσον αφορά τη **μέτρηση του αντικτύπου** και, κατά περίπτωση, να επινοήσει **εναλλακτικές και αποτελεσματικότερες προσεγγίσεις**.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το συνημμένο σχέδιο δράσης προσδιορίζει τους ακόλουθους πέντε στρατηγικούς τομείς δράσης:

i) Ενίσχυση της αυτοδιάθεσης των τοπικών φορέων: τα ανθρώπινα δικαιώματα και η δημοκρατία μπορούν να εδραιωθούν πλήρως μόνον όταν υπάρχει ισχυρή τοπική αυτοδιάθεση. Το παρόν κεφάλαιο του σχεδίου δράσης εστιάζεται σε δράσεις και δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτίωση του τρόπου με τον οποίο αλληλεπιδρούμε με όλους τους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε προκλήσεις που αφορούν το πεδίο της κοινωνίας των πολιτών.

ii) Αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα: το παρόν κεφάλαιο επικεντρώνεται στις στοχοθετημένες θεματικές προκλήσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διατηρώντας την αναγκαία ισορροπία μεταξύ ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, αφενός, και οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων αφετέρου. Ο παρών κατάλογος δράσεων συμπληρώνει και υποστηρίζει τους στόχους που επιδιώκονται στο πλαίσιο του προηγούμενου κεφαλαίου.

iii) Διασφάλιση μιας συνολικής προσέγγισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε καταστάσεις συγκρούσεων και κρίσεων: το παρόν κεφάλαιο προτείνει μια σειρά δράσεων για την προώθηση και τη στήριξη της ανάπτυξης μέσω και πολιτικών σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο για την πρόληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα σοβαρότερα εγκλήματα που απασχολούν τη διεθνή κοινότητα. Το κεφάλαιο αντικατοπτρίζει επίσης τη σαφή ανάγκη της ΕΕ να προσαρμόσει τα υφιστάμενα μέσα της στη μεταβαλλόμενη φύση των συγκρούσεων.

iv) Προώθηση μεγαλύτερης συνοχής και συνάφειας: το παρόν κεφάλαιο έχει ως αντικείμενο την ανάγκη η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ύπατη Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο, να ενσωματώσει περαιτέρω τα ανθρώπινα δικαιώματα στις εξωτερικές πτυχές των πολιτικών της ΕΕ, ιδίως σε σχέση με το εμπόριο/τις επενδύσεις, τη μετανάστευση/τους πρόσφυγες/το άσυλο και τις αναπτυξιακές πολιτικές, καθώς και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, προκειμένου να εξασφαλισθεί μεγαλύτερη συνοχή των πολιτικών.

v) Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της νοοτροπίας επίτευξης αποτελεσμάτων στα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας: στο πλαίσιο των αυξανόμενων προκλήσεων και των περιορισμένων πόρων, η καλύτερη χρήση των υφιστάμενων μέσων, δραστηριοτήτων και πολιτικών είναι ο μόνος τρόπος να ενισχυθεί ο αντίκτυπος της ΕΕ στα ανθρώπινα δικαιώματα. Το παρόν κεφάλαιο προτείνει δράσεις που θα βοηθήσουν την ΕΕ να υιοθετήσει περισσότερο προσανατολισμένες στα αποτελέσματα στρατηγικές προσεγγίσεις.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σκοπός του παρόντος σχεδίου δράσης είναι να συνεχιστεί η υλοποίηση του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, με επαρκή ευελιξία ώστε να ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις που εμφανίζονται. Βασίζεται στην υφιστάμενη δέσμη ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ΕΕ και στις πολιτικές στήριξης της δημοκρατίας στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης⁷, κυρίως στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, τη δέσμη εργαλείων και άλλες συμφωνημένες θέσεις, καθώς και στα διάφορα εξωτερικά χρηματοδοτικά μέσα, ιδίως το ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου δράσης, είναι σημαντικό να **συνεργαστούν** τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, λαμβάνοντας υπόψη το διακριτό θεσμικό ρόλο τους, και ότι, ενδεχομένως, το σχέδιο δράσης υλοποιείται σε εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη. Η ευθύνη για τη διεξαγωγή των δράσεων που απαριθμούνται εναπόκειται στην Ύπατη Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο, με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), καθώς και στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιοτήτων τους όπως ορίζονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση⁸. Ο Ειδικός Εντεταλμένος της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα συμβάλει στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης σύμφωνα με την εντολή του. Το σχέδιο δράσης καλύπτει την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019 και η υλοποίησή του θα επανεξεταστεί το 2017.

Σχέδιο πίνακα του νέου σχεδίου δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2015-2019)

Στόχος	Δράση	Χρονοδιάγραμμα	Αρμοδιότητα
I. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ			
A) Παροχή ολοκληρωμένης στήριξης στους δημόσιους οργανισμούς			

⁷ Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για τις υποψήφιες χώρες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο της πολιτικής διεύρυνσης της ΕΕ.

⁸ Οι αποφάσεις για τα συγκεκριμένα μέτρα εφαρμογής του παρόντος σχεδίου δράσης θα ληφθούν σύμφωνα με τις Συνθήκες. Το σχέδιο δράσης δεν θίγει τον επιμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, και θα ερμηνεύεται σύμφωνα με τη δήλωση αριθ. 13 των Συνθηκών.

1. Στήριξη της ικανότητας των εθνικών ιδρυμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΕΙΑΔ)	α Αναγνώριση του καίριου ρόλου των εθνικών ιδρυμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως ανεξάρτητων ιδρυμάτων και επιβεβαίωση των δεσμεύσεων της ΕΕ για στήριξη και συνεργασία με τα ιδρύματα που τηρούν τις αρχές των Παρισίων. Ενίσχυση της συμμετοχής των εθνικών ιδρυμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις διαδικασίες διαβούλευσης σε επίπεδο χώρας, ιδίως όσον αφορά τον διάλογο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις μεταρρυθμίσεις σε τρίτες χώρες.	Εν εξελίξει	Υπηρεσίες της Επιτροπής (COM), Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη (ΚΜ)
	β Ενίσχυση, στο πλαίσιο της Διεθνούς Συντονιστικής Επιτροπής των εθνικών ιδρυμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των ικανοτήτων των ιδρυμάτων με καθεστώς «Α», στήριξη της αναβάθμισης των ιδρυμάτων με καθεστώς «Β» για μετάβασή τους σε καθεστώς «Α» και συνεργασία με τα περιφερειακά και διεθνή δίκτυα. Το έργο με αντικείμενο τα εν λόγω θέματα πρέπει να τροφοδοτήσει την επόμενη ενδιάμεση περίοδο προγραμματισμού των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
2. Υποστήριξη των οργάνων διαχείρισης εκλογών	α Ενίσχυση του ρόλου και των ικανοτήτων των οργάνων διαχείρισης εκλογών με σκοπό την ανεξάρτητη και αποτελεσματική διενέργεια αξιόπιστων και διαφανών εκλογών χωρίς αποκλεισμούς, ιδίως μέσω της ενίσχυσης ειδικά αφιερωμένου διαλόγου και μακροπρόθεσμης στρατηγικής στήριξης.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)
	β Ενθάρρυνση του συμμετοχικού και χωρίς αποκλεισμούς διαλόγου καθ' όλη την εκλογική διαδικασία μεταξύ των οργάνων διαχείρισης εκλογών και των κύριων ενδιαφερόμενων μερών, με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής των πολιτικών κομμάτων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασής τους σε πληροφορίες και της επίβλεψης όλων των σταδίων της	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ),

	εκλογικής διαδικασίας.		Επιτροπή, κράτη μέλη
3. Στήριξη των ικανοτήτων των κοινοβουλευτικών οργάνων	α Στήριξη της εφαρμογής των νομοθετικών, δημοσιονομικών και εποπτικών προνομίων των κοινοβουλίων, παροχή συνδρομής στα κοινοβούλια για τη διοργάνωση δημόσιων συζητήσεων με αντικείμενο ζητήματα μεταρρυθμίσεων καίριας σημασίας, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των σχετικών υποχρεώσεων που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
	β Προσθήκη της κοινοβουλευτικής παραμέτρου στα προγράμματα χρηστής διακυβέρνησης της ΕΕ και του Στρατιωτικού Επιτελείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΕΕΕ») και δημοσιονομική στήριξη.	Έως το 2017	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
4. Στοχοθετημένη στήριξη στον τομέα της Δικαιοσύνης	α Η δικαστική μεταρρύθμιση (ποινική και αστική) πρέπει να συνοδεύεται με κατάλληλη επιμόρφωση των δικαστικών υπαλλήλων με σκοπό την ενίσχυση των γνώσεών τους όσον αφορά τα πρότυπα και τις υποχρεώσεις που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα· παροχή συστηματικής στήριξης στους επαγγελματίες δικηγόρους/νομικούς εκπροσώπους που διαθέτουν κατάλληλη εκπαίδευση και στις δικηγορικές οργανώσεις (π.χ. δικηγορικοί σύλλογοι).	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	β Παρακολούθηση σε διμερές και πολυμερές επίπεδο της συμμόρφωσης των χωρών εταίρων με τις διεθνείς υποχρεώσεις τους όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής νομικής βοήθειας· διασφάλιση, ενδεχομένως, τεχνικής συνεργασίας και στήριξης.		Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ),

			Επιτροπή, κράτη μέλη
	γ Προώθηση και διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη σε αποκεντρωμένο επίπεδο· έναρξη διαλόγου και στήριξη των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και των κέντρων κράτησης.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
5. Παροχή ολοκληρωμένης στήριξης στους δημόσιους οργανισμούς	α Λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων πρακτικών, συνέχιση της στήριξης της διάκρισης των εξουσιών και της ανεξαρτησίας των δημοκρατικών θεσμών, καθώς και προώθηση του ρόλου των εγχώριων φορέων στις μεταρρυθμιστικές διαδικασίες, ιδίως στις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη τα συμφέροντα των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	β Απόκτηση ειδικής εμπειρογνωσίας και προώθηση της σύστασης εξειδικευμένων φορέων στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς· ενίσχυση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς να υλοποιούν πολιτικές με ακεραιότητα και ορθή διαχείριση των δημόσιων πόρων.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
6. Ενίσχυση της συνεργασίας με περιφερειακούς μηχανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοκρατίας	α Ενίσχυση της παραμέτρου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΕΕ με περιφερειακούς οργανισμούς και μηχανισμούς, επιδιώκοντας ιδίως συνέργειες και κοινές πρωτοβουλίες σε θεματικά ζητήματα καίριας σημασίας και σε σημαντικές πολυμερείς εκδηλώσεις.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ),

			Επιτροπή
	β Προώθηση πρωτοβουλιών δημιουργίας ικανοτήτων μεταξύ ομολόγων, με τη συμμετοχή περιφερειακών μηχανισμών στήριξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, κράτη μέλη, Επιτροπή
Β) Ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών			
7. Προώθηση ισχυρότερης εταιρικής σχέσης με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και μεταξύ αρχών, κοινοβουλίων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών	α Διευκόλυνση του διαλόγου για τις εθνικές πολιτικές, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σχετικά με διαρθρωμένες ανταλλαγές μεταξύ κυβέρνησης και μελών του Κοινοβουλίου και της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	β Περαιτέρω ενίσχυση του δικαιώματος των ΟΚΠ να αξιωνούν λογοδοσία των κυβερνήσεων, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των ΟΚΠ σε περιφερειακό επίπεδο.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
	γ Βελτίωση της ποιότητας των διαβουλεύσεων που διοργανώνει η ΕΕ σε τοπικό επίπεδο, ιδίως με σκοπό να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών οι απόψεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των κινημάτων πολιτών· ενθάρρυνση του τριμερούς διαλόγου (αρχές, ΟΚΠ και ΕΕ), στο πλαίσιο των χαρτών πορείας των αντιπροσωπειών της ΕΕ (ΑΝΤ/ες της ΕΕ) .	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη

	δ Επίσπευση της ανάληψης δέσμευσης της ΕΕ με πολιτικά κόμματα και κινήσεις πολιτών με σκοπό την ενίσχυση του ρόλου τους στην προώθηση δημοκρατικών θεσμών που θα λειτουργούν με λογοδοσία και αντίστοιχων πρακτικών.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
8. Ενδυνάμωση των ΟΚΠ που προασπίζουν τα δικαιώματα των γυναικών και κοριτσιών	Στήριξη των γυναικείων οργανώσεων και των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΥΑΔ) στις εκκλήσεις τους για υπεράσπιση των δικαιωμάτων των γυναικών, και ενθάρρυνσή τους να διαδραματίσουν ισχυρότερο ρόλο στην απαίτηση λογοδοσίας των υπευθύνων λήψης αποφάσεων σε θέματα ισότητας των φύλων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
9. Ενίσχυση της στήριξης των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ΥΑΔ), μεταξύ άλλων σε διεθνή και περιφερειακά φόρα	α Ενίσχυση της στήριξης των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων όσων εργάζονται για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, μέσω συστηματικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης, με: καταγραφή περιπτώσεων υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων που βρίσκονται σε κίνδυνο κατά τη διάρκεια επισκέψεων υψηλού επιπέδου, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών ανά τομέα αποστολών· συνέχιση της παροχής στήριξης και της συνεργασίας με τον ΟΗΕ και τους περιφερειακούς μηχανισμούς για την προστασία των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων· περαιτέρω στήριξη πολυμερών πρωτοβουλιών για τους υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δράσης της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων στη Γενική	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη

	<p>Συνέλευση του ΟΗΕ και στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, και ενίσχυση της κατανομής των βαρών και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p>		
	<p>β Διασφάλιση συχνότερων δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης στις αγροτικές περιοχές, και συστηματικότερων επαφών με τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών και των περιθωριοποιημένων ομάδων.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
10. Αντιμετώπιση των απειλών στον τομέα των ΜΚΟ	<p>α Προώθηση και στήριξη της νομοθεσίας, των πολιτικών και των μηχανισμών που έχουν σχεδιαστεί για την προστασία των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων· ειδικότερα, αυστηρή εφαρμογή των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ και του μηχανισμού υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ΕΕ, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μέσου για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα (ΕΙΔΗΡ), μεταξύ άλλων με ειδικές δράσεις ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης του προσωπικού των κεντρικών γραφείων και των αντιπροσωπειών της ΕΕ (πολιτικά και επιχειρησιακά τμήματα).</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	<p>β Ενεργός εποπτεία του νομικού περιβάλλοντος (π.χ. νόμοι και κανονισμοί) και του ευρύτερου περιβάλλοντος (π.χ. αυθαίρετες διαδικασίες, χρηματοοικονομική παρενόχληση ή περιορισμοί, ιδίως όσον αφορά την εξωτερική χρηματοδότηση) που αφορά την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, και προορατικός εντοπισμός και αναφορά απειλών κατά της κοινωνίας των πολιτών, και λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των εν λόγω απειλών.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη

	γ Εναντίωση, μέσω δημόσιων και ιδιωτικών μηνυμάτων, σε αδικαιολόγητους περιορισμούς της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, στον περιορισμό της δράσης της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και σε προσπάθειες παρεμπόδισης του έργου της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διασφαλίζοντας ότι τα εν λόγω θέματα τίθενται τακτικά σε διμερείς συνεδριάσεις, στον διάλογο περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και σε φόρα του ΟΗΕ, όπως το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
II) ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ			
11. Προώθηση της ελευθερίας έκφρασης και της ιδιωτικής ζωής	α Λήψη δραστικών μέτρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας κατά δημοσιογράφων και άλλων παραγόντων των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εργάζονται σε συνθήκες ασφάλειας και προστασίας, απαλλαγμένοι από τον φόβο άσκησης βίας, πολιτικής πίεσης, λογοκρισίας και διώξεων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	β Διασφάλιση ότι ο σεβασμός της ελευθερίας έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης έχει ενσωματωθεί στη χάραξη πολιτικών και προγραμμάτων που αφορούν την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στον κυβερνοχώρο, την πρόσβαση σε πληροφορίες και σε άλλες σχετικές πολιτικές της ΕΕ, όπως το νομοθετικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	γ Διασφάλιση ότι τα ζητήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων στην ψηφιακή εποχή και ο αντίκτυπος των προγραμμάτων μαζικής επίβλεψης αντιμετωπίζονται δεόντως σε διμερές και πολυμερές επίπεδο (Συμβούλιο της Ευρώπης, ΟΗΕ, Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)).	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ),

			Επιτροπή, κράτη μέλη	
12. Καλλιέργεια ενός περιβάλλοντος καταπολέμησης των διακρίσεων	α	Εκπόνηση «Εγχειριδίου της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων» σε τρίτες χώρες, στο οποίο περιγράφονται τα μέσα λήψης μέτρων καταπολέμησης των διακρίσεων για όλες τις μορφές διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών/σωρευτικών διακρίσεων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, Επιτροπή, Συμβούλιο
	β	Αύξηση της ευαισθητοποίησης και προορατική διαχείριση από προσωπικό που κατέχει καίριες θέσεις των ζητημάτων των ΛΟΑΔΜ στα κεντρικά γραφεία, στις αντιπροσωπείες της ΕΕ και στις πρεσβείες των κρατών μελών.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, κράτη μέλη, Επιτροπή
	γ	Εξέταση της ενίσχυσης της πολιτικής της ΕΕ για τους αυτόχθονες πληθυσμούς σύμφωνα με τη διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών και το τελικό έγγραφο της Παγκόσμιας Διάσκεψης για τους αυτόχθονες πληθυσμούς του 2014.	έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	δ	Εξασφάλιση και προώθηση ίσης πρόσβασης και απόλαυσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από άτομα με αναπηρίες σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, στην οποία η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος, μέσω της προσπάθειας ενσωμάτωσης της παραμέτρου της αναπηρίας σε δράσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και μέσω ανάληψης	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη

	στοχοθετημένων δράσεων για την εξάλειψη των φραγμών στην ισότιμη συμμετοχή τους· στήριξη και ενίσχυση της λειτουργίας των μηχανισμών προώθησης, προστασίας και παρακολούθησης της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με το άρθρο 33. 2 αυτής, καθώς και σύστασή τους στις χώρες εταίρους· λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προσχώρηση της ΕΕ στο προαιρετικό πρωτόκολλο της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες· σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τα άτομα με αναπηρίες 2010-2020, συνέχιση της προάσπισης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες στην εξωτερική δράση της ΕΕ.		μέλη
13. Προάσπιση της ισότητας των φύλων, της χειραφέτησης και συμμετοχής γυναικών και κοριτσιών	α Επίσπευση της υλοποίησης των υποχρεώσεων και των δεσμεύσεων για τα δικαιώματα των γυναικών που ανελήφθησαν στη σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW), στο πλαίσιο της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου, στη δήλωση του Καΐρου για τον πληθυσμό και την ανάπτυξη, και στο θεματολόγιο για την ανάπτυξη μετά το 2015.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	β Εξέταση ενός φιλόδοξου και σθεναρού νέου σχεδίου δράσης της ΕΕ σχετικά με την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης 2016-20 (GAP II)- μέσω δράσεων που στοχεύουν i) τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματά τους και τη συμμετοχή τους, ii) τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματά τους και την άσκηση αυτών, ΙΙΙ) και μέσω δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην προστασία της σωματικής και ψυχολογικής ακεραιότητας των γυναικών, με ιδιαίτερη προσοχή στην εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, των γάμων παιδιών, των πρόωρων και καταναγκαστικών γάμων και της σεξουαλικής βίας κατά τη διάρκεια συγκρούσεων.	Έως το 2016	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)

	<p>γ Παράδειγμα προς μίμηση: ενίσχυση της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών στην ΕΕ και επιβολή της υποχρέωσης λογοδοσίας, με διασφάλιση της συνοχής με το σύνολο των πολιτικών της ΕΕ για την ισότητα των φύλων.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	<p>δ Συνέχιση της υλοποίησης των δράσεων που περιγράφονται στην ανακοίνωση «Για την εξάλειψη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων»⁹.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
14. Προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών	<p>α Στήριξη των προσπαθειών των χωρών εταίρων για την προώθηση, προστασία και σεβασμός των δικαιωμάτων των παιδιών, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των συστημάτων προστασίας παιδιών.</p> <p>β Στήριξη των χωρών εταίρων για την προώθηση, προστασία και σεβασμό των δικαιωμάτων των παιδιών, με έμφαση στην καταπολέμηση όλων των μορφών βίας, στην καταπολέμηση της παιδικής εργασίας και στην προώθηση της επιβίωσης και της ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα, όπως υγεία και διατροφή, εκπαίδευση και κατάρτιση, και κοινωνική προστασία.</p>	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
15. Καταπολέμηση των βασανιστηρίων, της κακομεταχείρισης και της θανατικής ποινής	<p>α Καταπολέμηση των βασανιστηρίων (πρόληψη, λογοδοσία και αποκατάσταση), της κακομεταχείρισης και της θανατικής ποινής (κατάργηση, αναστολή και ελάχιστα πρότυπα) με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω παντός είδους πολιτικού διαλόγου και διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, και ενσωμάτωση στις δραστηριότητες της</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης,

⁹ 25 Νοεμβρίου 2013, COM(2013) 833 FINAL http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/gender_based_violence/131125_fgm_communication_en.pdf

	<p>ΕΕ διασφαλίσεων κατά της θανατικής ποινής, των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο καταπολέμησης της τρομοκρατίας και της διαχείρισης κρίσεων.</p> <p>β Διαμόρφωση συνεκτικής προσέγγισης που αντιμετωπίζει τη διασύνδεση μεταξύ εξωδικαστικών εκτελέσεων, καταναγκαστικών εξαφανίσεων, βασανιστηρίων και άλλων μορφών κακομεταχείρισης.</p>	Έως το 2017	<p>Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη</p> <p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, Επιτροπή, Συμβούλιο</p>
	<p>γ Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και προτεραιότητα σε κοινές δράσεις και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, σε στενή συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη, τους περιφερειακούς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της δεκαετούς παγκόσμιας πρωτοβουλίας (πρωτοβουλία στο πλαίσιο της σύμβασης κατά των βασανιστηρίων) προκειμένου να επιτευχθεί παγκοσμίως η επικύρωση και εφαρμογή της σύμβασης κατά των βασανιστηρίων των Ηνωμένων Εθνών έως το 2024 και να προωθηθούν η επικύρωση και εφαρμογή του προαιρετικού πρωτοκόλλου της εν λόγω σύμβασης καθώς και της διεθνούς σύμβασης για την προστασία όλων των προσώπων από αναγκαστική εξαφάνιση.</p>	Εν εξελίξει	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη</p>
<p>16. Προαγωγή ενός ολοκληρωμένου θεματολογίου για την προάσπιση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων (ΟΚΠΔ)</p>	<p>α Επιβεβαίωση της δέσμευσης της ΕΕ να ενισχύσει την εστίασή της σε θέματα οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων στην εξωτερική πολιτική της ΕΕ, μεταξύ άλλων κατά τον προγραμματισμό της εξωτερικής βοήθειας, τονίζοντας παράλληλα ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αδιαίρετα και αλληλένδετα, και ότι η ενίσχυση της παραμέτρου των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων ουδόλως αντικατοπτρίζει τον υποβιβασμό των υφιστάμενων δεσμεύσεων για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα· έμφαση στη σαφή αναγνώριση της παραμέτρου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στους τομείς</p>	Εν εξελίξει	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο</p>

	<p>της κοινωνικής πολιτικής, της υγείας, της εκπαίδευσης ή του επιπέδου διαβίωσης· ενίσχυση της δημιουργίας ικανοτήτων διασφαλίζοντας ότι όλο το αρμόδιο προσωπικό της ΕΕ και των κρατών μελών, καθώς και οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων επιτοπίως, είναι ενημερωμένοι για τις διεθνείς συμβάσεις που αφορούν τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, ιδίως εκείνες που αφορούν θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα στην εργασία (θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ)).</p> <p>β. Εντατικοποίηση των προσπαθειών για την προστασία των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων που εργάζονται για την προάσπιση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα που σχετίζονται με τα έγγεια δικαιώματα, τα εργασιακά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των αυτοχθόνων πληθυσμών, στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της «υφαρπαγής γαιών» και της κλιματικής αλλαγής.</p>	<p>Εν εξελίξει</p>	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη</p>
<p>17. Πρόοδος όσον αφορά τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα</p>	<p>α. Δημιουργία ικανοτήτων και απόκτηση γνώσεων για την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών και άλλων μέσων/πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών· εν προκειμένω, ενίσχυση του ρόλου και της εμπειρογνωσίας των αντιπροσωπειών της ΕΕ· ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών και την εταιρική κοινωνική ευθύνη στην εξωτερική δράση και τον διάλογο πολιτικής, και προορατική ανάληψη δέσμευσης των επιχειρήσεων, της κοινωνίας των πολιτών, των εθνικών ιδρυμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των κυβερνήσεων των χωρών εταίρων και των περιφερειακών οργανισμών για θέματα σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα, όσον αφορά τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, καθώς και τα οικονομικά, πολιτιστικά και κοινωνικά δικαιώματα.</p>	<p>Εν εξελίξει</p>	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή</p>

	β. Ανάπτυξη και υλοποίηση εθνικών σχεδίων δράσης (ΕΣΔ) για την εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών.	Έως το 2017	Κράτη μέλη
ΙΙΙ. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΗΣ			
18. Μετάβαση από την έγκαιρη προειδοποίηση στην προληπτική δράση	α. Προώθηση και βέλτιστη χρήση του νέου ευρωπαϊκού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης σε καταστάσεις συγκρούσεων, ως μέσου για την πρόληψη σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, Επιτροπή, κράτη μέλη
	β. Διασφάλιση μεγαλύτερης συνοχής στους τομείς της υποβολής εκθέσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και της ανάλυσης της έγκαιρης προειδοποίησης/των συγκρούσεων, μεταξύ άλλων μέσω της αντιμετώπισης των σχετικών κινδύνων σύγκρουσης στο πλαίσιο διαλόγου και διαβουλεύσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, Επιτροπή, κράτη μέλη
	γ. Δραστηριότητες στήριξης για την καταπολέμηση της υποκίνησης που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων/αποτρόπαια εγκλήματα. Δραστηριότητες στήριξης για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους και των παροτρύνσεων σε βίαιο εξτρεμισμό, μέσω της διατύπωσης αντεπιχειρημάτων, της εκπαίδευσης με αντικείμενο τα ανθρώπινα δικαιώματα και πρωτοβουλιών για την εδραίωση της ειρήνης που στοχεύουν τα παιδιά και τη νεολαία.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	δ. Στήριξη της εκπόνησης προγραμμάτων πρόληψης, αντιμετώπισης και (μακροπρόθεσμης) επανένταξης για παιδιά που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις, σε συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες, για παιδιά και γονείς που	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής

	πλήττονται (π.χ. ψυχολογική και κοινωνική στήριξη, κοινωνικοοικονομική επανένταξη, εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση βιοτικών δεξιοτήτων, καθώς και αναζήτηση οικογενειών και οικογενειακή επανένωση).		Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
19. Ενίσχυση της ικανότητας αντιμετώπισης συγκρούσεων και κρίσεων σε πολυμερές και περιφερειακό επίπεδο	α Ενίσχυση της συνεργασίας και στήριξη του ειδικού συμβούλου του ΟΗΕ για την πρόληψη γενοκτονιών, ενίσχυση της συνεργασίας και στήριξη του ειδικού συμβούλου του ΟΗΕ για την ευθύνη προστασίας, καθώς και ενίσχυση της συνεργασίας και στήριξη άλλων διεθνών και περιφερειακών φορέων που δραστηριοποιούνται στην προληπτική δράση.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	β Στήριξη του έργου του ειδικού εκπροσώπου των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά σε ένοπλες συγκρούσεις, και ιδίως στήριξη της υπογραφής, της υλοποίησης και της παρακολούθησης σχεδίων δράσης για την αντιμετώπιση και περαιτέρω πρόληψη σοβαρών παραβιάσεων σε βάρος παιδιών που πλήττονται από συγκρούσεις, μεταξύ άλλων μέσω δραστηριοτήτων υπεράσπισης και προγραμματισμού.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
20. Υποστήριξη της συμμόρφωσης με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο (ΔΑΔ)	α Αξιολόγηση της υλοποίησης των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ σχετικά με την προώθηση της συμμόρφωσης με το ΔΑΔ μετά τη δημιουργία πιθανού μελλοντικού μηχανισμού συμμόρφωσης με το ΔΑΔ. Υποβολή έκθεσης αξιολόγησης για τον απολογισμό της υλοποίησης των υφιστάμενων μέσων πολιτικής και την εκπόνηση συστάσεων, μεταξύ άλλων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ και τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να παράσχουν συγκεκριμένη στήριξη στον πιθανό μελλοντικό μηχανισμό συμμόρφωσης.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο
	β Ανάπτυξη και υλοποίηση πολιτικής που να διασφαλίζει ότι η στήριξη της ΕΕ και	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή

	των κρατών μελών στις στρατιωτικές και αστυνομικές δυνάμεις, στις δυνάμεις ελέγχου των συνόρων, καθώς και σε άλλες δυνάμεις ασφαλείας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο αποστολών και επιχειρήσεων της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ), είναι σύμφωνη με/συμβάλλει στην προαγωγή, προστασία και επιβολή του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, και συνάδει με τις πολιτικές της ΕΕ στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (πολιτική δέουσας επιμέλειας για τα ανθρώπινα δικαιώματα).		Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	γ Καθιέρωση ενός συστήματος υποχρεωτικής αναφοράς σοβαρών παραβιάσεων του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που διαπιστώνονται από το προσωπικό των αντιπροσωπειών της ΕΕ, των αποστολών και επιχειρήσεων της ΚΠΑΑ, καθώς και από το λοιπό αρμόδιο προσωπικό της ΕΕ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο ¹⁰ , που εφαρμόζονται σε τρίτες χώρες. Διασφάλιση ότι οι αναφορές σοβαρών παραβιάσεων αναλύονται και παρακολουθούνται από τις κεντρικές υπηρεσίες και κοινοποιούνται στα κράτη μέλη και σε άλλους αρμόδιους παράγοντες.	Έως το 2017	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, κράτη μέλη
21. Προώθηση και στήριξη της λογοδοσίας και της μεταβατικής δικαιοσύνης (ΜΔ)	α Αξιολόγηση της εφαρμογής της απόφασης 2011/168/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 2011, για το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΔΠΔ) και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της. Επισημοποίηση της καθιέρωσης συζήτησης στρογγυλής τραπέζης μεταξύ ΕΕ και ΔΠΔ, η οποία θα δώσει τη δυνατότητα στο αρμόδιο προσωπικό να προσδιορίσει κοινούς τομείς ενδιαφέροντος, να ανταλλάξει πληροφορίες για σχετικές δραστηριότητες και να διευκολύνει την κατανόηση μεταξύ των δύο οργανισμών. Διευκόλυνση της συμμετοχής, της συνεργασίας και της πρόσβασης των ενδιαφερόμενων κρατών στο ΔΠΔ.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη

¹⁰ Το προσωπικό ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ απαλλάσσεται από την εν λόγω υποχρέωση αναφοράς προκειμένου να μην τίθεται υπό αμφισβήτηση η αίσθηση ουδετερότητας, αμεροληψίας και ανεξαρτησίας του, κάτι που θα μπορούσε να εκθέσει το προσωπικό παροχής άμεσης ανθρωπιστικής βοήθειας, καθώς και τους πληγέντες πληθυσμούς, σε επιθέσεις των εμπόλεμων μερών και να παρεμποδίσει την πρόσβαση στους πληγέντες πληθυσμούς.

	β Υλοποίηση της πολιτικής της ΕΕ για τη μεταβατική δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων μέσω διαδικασίας χαρτογράφησης με σκοπό την καταγραφή των εμπειριών, των προκλήσεων και των διδαγμάτων που αντλήθηκαν σε επίπεδο ΕΕ κατά την παροχή στήριξης στη μεταβατική δικαιοσύνη· παροχή συγκεκριμένης καθοδήγησης και επιμόρφωσης στο προσωπικό αποστολών της ΕΕ που εργάζεται για τη μεταβατική δικαιοσύνη και σύσταση δικτύου μελών προσωπικού από όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ, καθώς και των κρατών μελών της ΕΕ, για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση της συνοχής και της συνάφειας· ενίσχυση της παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων (μεταξύ άλλων μέσω των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα) και της προώθησης του διαπεριφερειακού διαλόγου για τη μεταβατική δικαιοσύνη με σκοπό τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών οργανισμών.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη
22. Ενσωμάτωση της παραμέτρου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις φάσεις σχεδιασμού, επανεξέτασης και υλοποίησης της ΚΠΑΑ	α Εκπόνηση ειδικής ανά τομέα επιχειρησιακής καθοδήγησης για το προσωπικό που βρίσκεται σε αποστολές ΚΠΑΑ και συνεργάζεται με την αστυνομία, τον στρατό, τις σωφρονιστικές υπηρεσίες και το δικαστικό σώμα για την παροχή πρακτικών οδηγιών προσανατολισμού για τον συνυπολογισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, της προστασίας των παιδιών και της διάστασης του φύλου, καθώς και της απόφασης 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, κράτη μέλη
	β Εφαρμογή του νέου κοινού κώδικα συμπεριφοράς για τις μη στρατιωτικές αποστολές ΚΠΑΑ, αμέσως μετά την έκδοσή του, μεταξύ άλλων μέσω: προκαταρκτικής εισαγωγικής επιμόρφωσης του προσωπικού πριν από την τοποθέτησή του, ειδικής ανά αποστολή επιμόρφωσης του απεσταλμένου προσωπικού, εξειδικευμένης επιμόρφωσης του ανώτερου προσωπικού, ευαισθητοποίησης του προσωπικού των αποστολών και των τοπικών πληθυσμών, καθώς και κατάρτισης στατιστικών για τις παραβιάσεις του κώδικα. Λήψη παρόμοιων μέτρων για να διασφαλιστεί μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του προσωπικού που αποστέλλεται σε στρατιωτικές επιχειρήσεις όσον αφορά τους κανόνες δεοντολογίας και για να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των τοπικών	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, κράτη μέλη

	κοινοτήτων στις οποίες πραγματοποιούνται αποστολές/επιχειρήσεις.		
	γ Ενίσχυση της εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά την εφαρμογή από την ΕΕ των αποφάσεων 1325 και 1820 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, και των ψηφισμάτων παρακολούθησης, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική επισκόπηση και τα νεοεμφανιζόμενα θέματα (καταπολέμηση της τρομοκρατίας, αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού, εμπορία ανθρώπων), βελτιώνοντας την υποβολή εκθέσεων, εγκρίνοντας ένα στρατηγικό σχέδιο για την αντιμετώπιση της ανισορροπίας των φύλων σε αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ και βελτιώνοντας τη συμμετοχή και τον συντονισμό όλων των κρατών μελών της ΕΕ, κυρίως μέσω της άτυπης ειδικής επιχειρησιακής ομάδας της ΕΕ για την απόφαση 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
IV. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ			
23. Μετανάστευση/εμπορία ανθρώπων/λαθραία διακίνηση μεταναστών/πολιτικές ασύλου	α Σύμφωνα με τη συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης και της κινητικότητας (ΣΠΜΚ) και το επερχόμενο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τη μετανάστευση, ενίσχυση των διασφαλίσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε κάθε διάλογο περί μετανάστευσης και κινητικότητας και πλαίσιο συνεργασίας με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών σχέσεων για την κινητικότητα και των κοινών θεματολογίων για τη μετανάστευση και την κινητικότητα, καθώς και σε συμφωνίες και προγράμματα που αφορούν τη μετανάστευση, μεταξύ άλλων με ανάλυση των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα· διασφάλιση της εισαγωγής της επιμόρφωσης στα ανθρώπινα δικαιώματα στα έργα δημιουργίας ικανοτήτων των υπηρεσιών μετανάστευσης και ελέγχου των συνόρων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή

	<p>β Με βάση τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί για την υλοποίηση της στρατηγικής κατά της εμπορίας ανθρώπων της ΕΕ, πλήρης συνυπολογισμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της προστασίας των θυμάτων στις συζητήσεις για την εμπορία ανθρώπων, στο πλαίσιο κάθε διαλόγου για την πολιτική, τη μετανάστευση και την κινητικότητα, την ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα, με τις χώρες που έχουν προσδιοριστεί ως χώρες προτεραιότητας, καθώς και σε διαβουλεύσεις για την εμπορία ανθρώπων με τους διεθνείς οργανισμούς και τους χορηγούς βοήθειας που δραστηριοποιούνται στις εν λόγω χώρες προτεραιότητας· οι αντιπροσωπείες της ΕΕ στις χώρες προτεραιότητας θα προβούν σε πλήρη αξιοποίηση του εντεταλμένου προσώπου επικοινωνίας σε θέματα εμπορίας ανθρώπων, και θα θέσουν τα ζητήματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα κατά την συζήτηση του θέματος της εμπορίας ανθρώπων στις τοπικές συνεδριάσεις συντονισμού της ΕΕ, καθώς και σε συζητήσεις για το θέμα της εμπορίας ανθρώπων με τις αρχές της χώρας υποδοχής· στήριξη της κύρωσης και της εφαρμογής των κύριων διεθνών συμβάσεων που αφορούν την εμπορία ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) για την καταναγκαστική εργασία και τις οικιακές βοηθούς.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	<p>γ Εξέταση του θέματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνδέεται με τη λαθραία διακίνηση ανθρώπων στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου, του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και παντός είδους διαλόγου στις χώρες προτεραιότητας· παρότρυνση των αντιπροσωπειών της ΕΕ στις χώρες προτεραιότητας να χρησιμοποιήσουν εξ ολοκλήρου τους πόρους τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι η λαθραία διακίνηση ανθρώπων και η παράμετρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων λαμβάνονται συστηματικά υπόψη κατά τη συνεργασία τους με τις αρχές της χώρας υποδοχής, καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, τους διεθνείς οργανισμούς και άλλους χορηγούς βοήθειας.</p>	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
	<p>δ Στήριξη χωρών εταίρων για την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων των προσφύγων και των εκτοπισθέντων στο εσωτερικό χώρας (ΕΕΧ), καθώς και με τη δημιουργία ικανοτήτων.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

			(ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	ε Στήριξη της βελτιωμένης πρόσβασης των μεταναστών στη δικαιοσύνη και την υγεία στις χώρες διέλευσης· βελτίωση των συνθηκών κράτησης των κρατουμένων μεταναστών και εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης των παράνομων μεταναστών σε τρίτες χώρες.	Εν εξελίξει	Επιτροπή
	σ Συνεργασία με τις κοινότητες της διασποράς εντός της ΕΕ και στις χώρες προορισμού εκτός ΕΕ για την προώθηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και οι πρόσφυγες στις χώρες διέλευσης, καθώς και όσον αφορά ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις χώρες καταγωγής τους.	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	ζ Καταγραφή χωρών προέλευσης στις οποίες οι παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν τη βασική γενεσιουργό αιτία φυγής και καλύτερη στοχοθέτηση του πολιτικού διαλόγου και άλλων συζητήσεων και προγραμμάτων με σκοπό την αντιμετώπιση των εν λόγω παραβιάσεων.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	η Συνέχιση της αντιμετώπισης του ζητήματος της ανιθαγένειας στις σχέσεις με τις χώρες προτεραιότητας· εστίαση των προσπαθειών στην πρόληψη της εμφάνισης νέων ανιθαγενών πληθυσμών ως αποτέλεσμα συγκρούσεων, εκτοπισμού και διάλυσης κρατών.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
24. Πολιτική για το εμπόριο	α Παροχή στήριξης και ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής, επιβολής και		

και τις επενδύσεις	<p>παρακολούθησης των δεσμεύσεων των δικαιούχων του ΣΓΠ + (συνθήκες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας), για παράδειγμα μέσω έργων με τους κύριους διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταιριών.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	<p>β Συνέχιση της ανάπτυξης σθεναρής και μεθοδολογικά ορθής προσέγγισης για την ανάλυση των επιπτώσεων των συμφωνιών εμπορίου και επενδύσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο των εκ των υστέρων αξιολογήσεων· διερεύνηση τρόπων για την επέκταση της υφιστάμενης ποσοτικής ανάλυσης στην αξιολόγηση του αντικτύπου των εμπορικών και επενδυτικών πρωτοβουλιών στα ανθρώπινα δικαιώματα.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	<p>γ Τα κράτη μέλη της ΕΕ οφείλουν να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να συμπεριληφθεί στις διμερείς επενδυτικές συμφωνίες (ΔΕΣ) το ότι διαπραγματεύονται με τρίτες χώρες διατάξεις για τον σεβασμό και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στις συμφωνίες που αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε επίπεδο ΕΕ.</p>	Εν εξελίξει	Κράτη μέλη
	<p>δ Στόχευση στη συστηματική προσθήκη στις εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες της ΕΕ του σεβασμού των διεθνώς αναγνωρισμένων αρχών και κατευθυντήριων γραμμών για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις του ΟΟΣΑ, το παγκόσμιο σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών, οι κατευθυντήριες αρχές για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών, η τριμερής δήλωση αρχών σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, και το πρότυπο ISO 26000.</p>	Εν εξελίξει	Επιτροπή
	<p>ε Τακτική αναθεώρηση των κανονισμών για το εμπόριο αντικειμένων τα οποία είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την επιβολή της θανατικής ποινής ή σε βασανιστήρια, και για τα αγαθά διπλής χρήσης.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

			(ΕΥΕΔ), Επιτροπή
25. Αντιτρομοκρατική δράση (ΑΔ)	α Σύμφωνα με την αντιτρομοκρατική στρατηγική της ΕΕ, εκπόνηση δέσμης ιδεών για τον τρόπο πρόληψης της ριζοσπαστικοποίησης και της εξτρεμιστικής βίας στη νεολαία τρίτων χωρών, τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να βοηθηθούν οι δραστηριότητες της ΕΕ και τον τρόπο συνεργασίας με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τους επικεφαλής κοινοτήτων για τη διατύπωση αντεπιχειρημάτων στις εν λόγω χώρες· προώθηση και στήριξη με σκοπό τα ανθρώπινα δικαιώματα να βρίσκονται στο επίκεντρο του συνόλου της νομοθεσίας, των πολιτικών και των μηχανισμών καταπολέμησης της τρομοκρατίας σε τρίτες χώρες, με παράλληλη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και προάσπιση της ανθρωπιστικής δράσης που βασίζεται σε αρχές.	Έως το 2015	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη
	β Διασφάλιση της ευρείας διάδοσης της καθοδήγησης της ΕΕ σε θέματα αντιτρομοκρατίας, μεταξύ άλλων με συμμετοχή σε δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης επαγγελματιών του τομέα, ιδίως σε δραστηριότητες που εκτελούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
26. Υλοποίηση μιας προσέγγισης της ανάπτυξης με γνώμονα τα δικαιώματα (ΠΓΔ)	α Τήρηση της δέσμευσης της ΕΕ για μετάβαση σε μια προσέγγιση με γνώμονα τα δικαιώματα, επιδιώκοντας την πλήρη και συγκεκριμένη ενσωμάτωσή της σε όλες τις αναπτυξιακές δραστηριότητες της ΕΕ, μέσω επιμόρφωσης, στήριξης ικανοτήτων και παρακολούθησης με σκοπό την επίτευξη της πλήρους ενσωμάτωσης στο πλαίσιο της ενδιάμεσης εξέτασης· υιοθέτηση και υλοποίηση από τα κράτη μέλη της ΕΕ μιας προσέγγισης της συνεργασίας για την ανάπτυξη με γνώμονα τα δικαιώματα.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη
	β Αξιολόγηση της εφαρμογής του παραρτήματος 12 της πολιτικής δημοσιονομικής	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή

	στήριξης της ΕΕ για το 2012 που καθιερώνει την αξιολόγηση των θεμελιωδών αξιών ως βασικό στοιχείο δημοσιονομικής στήριξης και, ειδικότερα, σε αυτό το πλαίσιο, την πλήρη ενσωμάτωση της προσέγγισης με γνώμονα τα δικαιώματα στις συμβάσεις τομεακών μεταρρυθμίσεων.		Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	γ Διερεύνηση της δυνατότητας περαιτέρω υλοποίησης μιας προσέγγισης με γνώμονα τα δικαιώματα σε συναφείς εξωτερικές μη αναπτυξιακές δραστηριότητες, ανάλυση των συνεπειών του δικαιώματος στην ανάπτυξη, και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του αναπτυξιακού θεματολογίου μετά το 2015.	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
27. Ενίσχυση της συμβολής των εκτιμήσεων αντικτύπου (ΕΑ) στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	α Με βάση την υφιστάμενη αξιολόγηση του αντικτύπου των δράσεων της ΕΕ στα θεμελιώδη δικαιώματα, συνέχιση της βελτίωσης της ενσωμάτωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις αξιολογήσεις αντικτύπου της Επιτροπής για προτάσεις με εξωτερικό αντίκτυπο και, ενδεχομένως, σημαντικό αντίκτυπο στα ανθρώπινα δικαιώματα· τα ανωτέρω πρέπει να υλοποιηθούν, ανάλογα με τις ανάγκες, με την εκπόνηση περαιτέρω κατευθυντήριων γραμμών για την ανάλυση των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα, την ενίσχυση της εμπειρογνώσιας και των ικανοτήτων για το εν λόγω είδος ανάλυσης και τη διασφάλιση σθεναρών διαβουλεύσεων των σχετικών ομάδων ενδιαφερομένων που εκτίθενται σε μεγάλους κινδύνους ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
	β Ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, της ανάλυσης των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα στις εκ των υστέρων αξιολογήσεις των παρεμβάσεων της Επιτροπής που έχουν εξωτερικές επιπτώσεις.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)

	γ Διασφάλιση της πολιτικής συνοχής μεταξύ της ανάλυσης των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα που πραγματοποιήθηκε στις εκτιμήσεις επιπτώσεων και άλλων πολιτικών μέσων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα, των συζητήσεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοσιονομικής στήριξης/προγραμματισμού των χρηματοδοτικών μέσων, με σκοπό την αντιμετώπιση προσδιορισμένων δυνητικών αρνητικών επιπτώσεων και τη μεγιστοποίηση των θετικών επιπτώσεων.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή
V. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ			
28. Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα	α Ανάπτυξη, κοινοποίηση και αξιοποίηση των βέλτιστων πρακτικών που προσδιορίστηκαν στον διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών παρακολούθησης.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Συμβούλιο
	β Διασφάλιση ότι η παράμετρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνεκτιμάται στους διάφορους τομεακούς διαλόγους με χώρες εταίρους και, συνεπώς, αποτελεί μέρος της συνολικής διμερούς στρατηγικής.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Συμβούλιο
	γ Διασφάλιση του εσωτερικού και εξωτερικού συντονισμού στο πλαίσιο του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων για τον ετήσιο διάλογο μεταξύ ΕΕ και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ)· στο πλαίσιο του εξωτερικού διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθορισμός και διεκπεραίωση σειράς θεμάτων προτεραιότητας για τα ανθρώπινα δικαιώματα για τα οποία οι δράσεις από πλευράς ΕΕ μπορούν να βελτιωθούν.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη

	<p>δ Ενσωμάτωση της «συνεργασίας στα φόρα των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα» στον διμερή διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και στον πολιτικό διάλογο και συνεργασία· επιδίωξη στενότερης συνεργασίας και προσδιορισμός κοινών δράσεων, ιδίως με στρατηγικούς εταίρους· εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών για τη συστηματική εκπόνηση εκθέσεων και συστάσεων της παγκόσμιας περιοδικής εξέτασης, των οργάνων παρακολούθησης των συνθηκών και των ειδικών διαδικασιών του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη
	<p>ε Θέσπιση/αξιολόγηση προτεραιοτήτων, στόχων, δεικτών προόδου για τον διάλογο και τις διαβουλεύσεις της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα με σκοπό τη διευκόλυνση της επανεξέτασής τους, αναγνωρίζοντας ότι η ικανότητα και η προθυμία των εταίρων να συμμετέχουν ποικίλλει και η ευελιξία και ο ρεαλισμός είναι υψίστης σημασίας.</p>	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Συμβούλιο
29. Βελτίωση της προβολής και του αντικτύπου των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα (ΣΑΔΧ)	<p>α Ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων υλοποίησης των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα και της ανάλυσης της δημοκρατίας στον πολιτικό διάλογο, στην υποβολή εκθέσεων και στις επισκέψεις υψηλού επιπέδου.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
	<p>β Διασφάλιση της παρακολούθησης των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα μέσω κοινών ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης που πρέπει να υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου.</p>	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο, κράτη μέλη

	γ Διασφάλιση ότι στα προγράμματα βοήθειας της ΕΕ και των κρατών μελών λαμβάνεται υπόψη και διευκολύνεται η υλοποίηση των προτεραιοτήτων των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα.	Εν εξελίξει	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
30. Έμφαση στην ουσιαστική εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα	α Εντατικοποίηση της διάδοσης σχετικών εγγράφων καθοδήγησης και κατάρτισης ιδίως στο διπλωματικό προσωπικό των αντιπροσωπειών της ΕΕ και των πρεσβειών των κρατών μελών, ακόμη και σε επίπεδο πρέσβων.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
	β Συστηματική υποβολή εκθέσεων για την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών και κατάρτιση ημερολογίων για συγκεκριμένα θέματα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συστηματικότερη παρακολούθηση μεμονωμένων υποθέσεων και να προωθηθεί η τακτική ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών κατά την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών.	Εν εξελίξει	Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), κράτη μέλη
31. Μεγιστοποίηση του αντικτύπου της παρατήρησης εκλογών	α Ενοποίηση και κωδικοποίηση των βέλτιστων πρακτικών για την ενσωμάτωση των συστάσεων των αποστολών εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ και των συστάσεων εκλογικών παρατηρητών του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (OSCE/ODHIR) στον πολιτικό διάλογο και στις δραστηριότητες στήριξης της δημοκρατίας της ΕΕ και των κρατών μελών της.	Έως το 2016	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή,

			Συμβούλιο
	β Ενίσχυση του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού και της ολοκληρωμένης υλοποίησης όλων των πτυχών της στήριξης της ΕΕ και των κρατών μελών στον εκλογικό κύκλο, με διερεύνηση καινοτόμων μηχανισμών παροχής βοήθειας.	Έως το 2019	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη
32. Διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης και της βέλτιστης αλληλεπίδρασης των πολιτικών, των εργαλείων και των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ	α Εδραίωση των διαφόρων υφιστάμενων μέσων και μηχανισμών υποβολής εκθέσεων που χρησιμοποιούνται για τη στήριξη της δημοκρατίας και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα της δράσης της ΕΕ (π.χ., στρατηγικές για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα, αναλύσεις και σχέδια δράσης για τη δημοκρατία, εκθέσεις εκλογικών παρατηρητών, εκλογική βοήθεια και αποστολές παρακολούθησης, εκθέσεις προόδου της διεύρυνσης, εκθέσεις προόδου και σχέδια δράσης για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, χάρτες πορείας για τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, αξιολογήσεις θεμελιωδών αξιών για τις συμβάσεις χρηστής διακυβέρνησης και ανάπτυξης, πλαίσια διαχείρισης κινδύνων για δημοσιονομική στήριξη).	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο
	β Ενίσχυση της ανάλυσης της δημοκρατίας σε παγκόσμιο επίπεδο με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πιλοτική φάση της διαδικασίας στήριξης της δημοκρατίας.	Έως το 2017	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη

	<p>γ Περαιτέρω εκπόνηση μεθόδων εργασίας για τη διασφάλιση της βέλτιστης συνάρθρωσης διαλόγου, στοχοθετημένης στήριξης, κινήτρων και περιοριστικών μέτρων.</p>	<p>Εν εξελίξει</p>	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη</p>
	<p>δ Βελτίωση της συνοχής κατά την εφαρμογή των ρητρών για τα ανθρώπινα δικαιώματα που περιλαμβάνονται συστηματικά σε όλες τις νέες διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ.</p>	<p>Έως το 2017</p>	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή</p>
	<p>ε Στήριξη της συνεχούς εκπόνησης δεικτών για τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχει αναληφθεί από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα με σκοπό: i) τη διευκόλυνση της μέτρησης της εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της επιγραμμικής δημοσίευσης δεικτών σε παγκόσμιο επίπεδο, και ii) τη συστηματοποίηση της συγκέντρωσης και χρήσης στοιχείων για την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταγραφή των ορθών πρακτικών και των διδαγμάτων που αντλήθηκαν.</p>	<p>Έως το 2017</p>	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, Συμβούλιο</p>
	<p>σ Συστηματική συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη και με τους περιφερειακούς οργανισμούς (π.χ. Αφρικανική Ένωση, Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΚ), Σύνδεσμος Αραβικών Κρατών, Συμβούλιο της Ευρώπης, Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), Σύνδεσμος κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN), Ένωση της Νότιας Ασίας για την Περιφερειακή Συνεργασία (SAARC), Φόρουμ των Νήσων του Ειρηνικού (PIF), κ.λπ.) σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ενίσχυση της δημοκρατίας σε όλες τις περιφέρειες.</p>	<p>Εν εξελίξει</p>	<p>Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), Επιτροπή, κράτη μέλη</p>